

UVOD

U suvremenim pravnim sistemima kao životne zajednice u koje ljudi stupaju najčešće spominjemo zajednice kao što je brak, vanbračna zajednica ili pak jednospolna zajednica. U suvremenim pravnim sistemima rijetke su ili pak manjeg značaja promjene odredaba o braku, a osobito o sklapanju braka. Brak i vanbračnu životnu zajednicu žene i muškarca te njihove podoblike koji ovise o okolnostima u kojima je nastao ili se ostvaruje odnos roditelja i djece u savremenim evropskim pravnim sistemima uređuju se pravni propisi koji se usklađuju s međunarodnim instrumentima o ljudskim pravima.

U pogledu drugih životnih zajednica zamjetno je da sve više europskih država propisuje i sadržajno proširuje pravne učinke vanbračne životne zajednice žene i muškarca. Kod nas u Bosni i Hercegovini vanbračna zajednica je regulirana članom PZ BiH.

U novije vrijeme traju rasprave treba li pravno priznati odnosno da li i kako normativno urediti životne zajednice istog spola. Pojavili su se i prvi primjeri propisa koji odstupaju od pravila da je brak pravni institut koji je namijenjen isključivo osobama različitog spola. Također treba napomenuti da je sve više zemalja koje pravno reguliraju životne zajednice osoba istog spola. Nameću se brojni razlozi protivljenja takve vrste zajednice kao što je pitanje pravo na sklapanje braka takvih osoba, o posvojenju djece, o medicinskoj oplodnji. Brak je zakonom uređena zajednica žene i muškarca.

Vanbračna zajednica u smislu zakona koja je regulirana članom 14. PZ BiH gdje se kaže : **„zajednica života muškarca i žene koji nisu zaključili brak izjednačena je sa bračnom zajednicom u pogledu pravila na međusobno izdržavanje i drugih imovinsko pravnih odnosa, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.**

BRAČNO PRAVO I BRAK

Bračno pravo je skup propisa sa kojima se uređuje brak i odnosi u braku. Ono je dio porodičnog prava i sadrži norme koje braku daju obilježja i značenje porodičnog pravnog instituta. Brak pravno uređuju odredbe kojima su propisane pretpostavke i postupak za njegovo zasnivanje i prestanak. Strogost propisa važno je obilježje bračnog prava. Međutim ima osobnopravnih učinaka braka koji nisu uređeni strogim propisima nego je bračnim drugovima dopušteno da i urede sporazumom (npr. prezime žene i muža nakon sklapanja braka, mjesto stanovanja.)

U ranim razdobljima društvenog razvitka na ljudsko ponašanje utjecale su običajne i moralne norme. Tek u društvima na višim razinama civilizacije nastaju pravna pravila iz kojih će se razviti bračno pravo. Tijekom europske historije nastala su dva temeljna modela prava (germansko i rimsko). Razlika je u tome što iz rimskog prava potječe pravo po kojem brak nastaje sa saglasnošću volja muškarca i žene nasuprot germanskoj formi sklapanja braka u kojoj je žena najčešće objekt. Normiranje svjetovnog prava jedna je od posljedica Francuske revolucije; nakon Ustava iz 1791. u Francuskoj je zakonom uvedena građanskopravna forma sklapanja braka, nazvana civilni brak. Građanske kodifikacije iz 19. st. uređuju bračne odnose u skladu s pravilom da je muž glava porodice. Žena je pravno nesamostalna nakon 2. svjetskog rata u bračnom pravu dolazi do znatnih promjena. U Bosni i Hercegovini zakon je donešen 9. jula 1979. godine odnosno 1. januara 1980. godine je stupio na snagu, ovim zakonom je izvršeno noveliranje i kodifikacija porodičnog prava. Novo zakonodavstvo prvenstveno je trebalo uskladiti sa novonastalim društvenim promjenama koje su uzrokovale povećan broj maloljetničkih brakova, razvoda braka, vanbračnih zajednica i problema oko izdržavanja djece te drugih problema.

Promjenama koje su nastale u društvenom političkom životu, nakon završetka rata i Dejtonskog sporazuma, odpočela je reforma pravnog sistema u Bosni i Hercegovini iz koje neće biti izostavljeno ni porodično zakonodavstvo¹

---

¹ N. Traljić – S. Bubić, Porodično pravo, Sarajevo 1998, str. 35

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

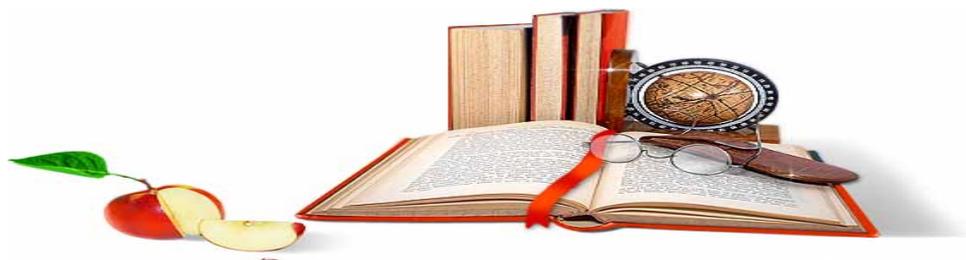
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#). KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com